

Vår saksbehandler
Richard Sandnes

Referanse
RISA/2022/639-1/S01

Behandles av	Utvalgssaksnr	Møtedato
Formannskapet		26.04.2022
Kommunestyret		05.05.2022

Prissikringsstrategi ved salg av elektrisk kraft - revidering

Vedlegg

1 Sikringsstrategi for Oppdal kommune - 5.mai 2022

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Sikringsstrategi for Oppdal kommune ved salg av elektrisk kraft vedtatt av formannskapet i sak 20/85 den 20.10.2020, arkivnummer i ePhorte nr.2020/1343.

Saksopplysninger

Kommunens kraftrettigheter utgjør i et normalt nedbørsår rundt 61 GWh. Det økonomiske resultatet fra kraftforvaltningen brukes til å finansiere kommunens tjenesteproduksjon. Kraftforvaltningen gav i 2019 til 2021 i gjennomsnitt et netto resultat på 10,3 millioner kroner per år.

Markedet for salg av elektrisk kraft har store svingninger gjennom år og mellom år, og uten prissikring av kraftsalget vil kommunen være utsatt for stor prisrisiko. Prissikringsstrategien angir ansvar og rammer ved salg av elektrisk kraft. Dagens prissikringsstrategi tar utgangspunkt i en historisk korrekthet: systempris og områdepris (Oppdal kommune ligger i NO3-område) har vært tilnærmet lik. Dette er ikke tilfelle lenger, og gjeldende strategi må endres for å tilpasses denne nye markedssituasjonen. Det er i dag stor forskjell på spotpris i NO3 og spotpris systempris, og for Oppdal kommune medfører det at vi ikke klarer å sikre salg av kraft til den pris vi ønsker å oppnå.

Beskrivelser av ord og uttrykk

- Fysisk salg: All kraft selges fysisk på kraftbørsen NordPool ASA, og kommunen får løpende utbetalt spotpris time for time i gjeldende prisområde.
- Prisområder: Norden og Norge er delt inn i flere prisområder og kommunen selger sin konsesjonskraft i det prisområdet der kraften produseres. Oppdal har ca. 7,9 GWh i prisområdet NO1 (Oslo) og resten i NO3 (Trondheim).
- Spotpris system: Systemprisen er spotprisen for hele det nordiske børsområdet slik den ville vært dersom det ikke var noen begrensinger i kraftnettet f.eks. overføringskapasitet, og kraften teoretisk kunne flyte helt fritt.
- Spotpris område: Prisen settes også her på NordPool hver dag for hver time i det kommende døgn, og gjelder i det aktuelle prisområdet. Prisen settes på grunnlag av etterspørsel og tilbud lokalt i prisområdet, inkludert tilgjengelig overføringskapasitet.

- Prissikring: På kraftbørsen Nasdaq kan det handles finansielle kontrakter som gir kommunen en kontantstrøm for en gitt periode parallelt med spotoppgjøret. Det kan handles ulike perioder, og de mest vanlige produkter er år, kvartal og måneder.
- Systempris-sikring: Dette er en prissikring som avregnes mot spot system gjennom sikringsperioden.
- EPAD sikring: Dette er en sikring som avregnes på bakgrunn av differansen mellom spotpris system og spotpris område.
- Månedsblokk: Dette er standard volumfordeling av konsesjonskraft gjennom et år.

Kraftrettigheter

Kraftverkseier:	Kraftverk:	Type kraft	Fysisk	Finansielt	Sum GWh
Østerdal Kraftproduksjon	Einunna, Skjefstadfossen	Konsesjonskraft månedsblokk		1,66	1,66
Glomma Kraftproduksjon	Brinksfoss, Funnefoss, Rånåsfoss	Konsesjonskraft månedsblokk		2,72	2,72
E-CO Energi AS	Solbergfoss	Konsesjonskraft månedsblokk		1,71	1,71
Eidsiva Vannkraft AS	Løpet, Strandfossen, Braskereidfoss, Kongsvinger	Konsesjonskraft månedsblokk		5,37	5,37
Hafslund	Kykkelsrud, Vamma, Sarp 50%	Konsesjonskraft månedsblokk		5,46	5,46
Sarpfoss Ltd	Sarp 50%	Konsesjonskraft månedsblokk		0,86	0,86
Opplandskraft	Rendalen, Savalen	Konsesjonskraft månedsblokk	4,626		4,626
Istad Kraft AS	Driva	Konsesjonskraft månedsblokk	10,322		10,322
TrønderEnergi Kraft AS	Driva	Konsesjonskraft- andel av produksjon		30,96	30,96
TrønderEnergi Kraft AS	Driva	Tilleggskraft - andel av produksjon		12,00	12,00
Sum totalt			14,948	46,238	61,186

Som oversikten ovenfor viser, så har vi 49,186 GWh konsesjonskraft og 12 GWh tilleggskraft. Kun konsesjonskraften kan prissikres. 7,9 GWh av konsesjonskraften produseres og selges i prisområde NO1 hvor prisene for tiden er svært høye, mens 41,2 GWh produseres og selges i prisområde NO3 (Trondheim) hvor prisene er lavere enn systemprisen.

Finansiell handel – produsentene produserer strøm etter en på forhånd avtalt månedsblokk, og Oppdal kommune får kun oppgjør fra spothandel.

Fysisk handel – Oppdal kommune via sin kraftforvalter (i dag Ishavskraft) bestemmer uttaket innenfor gitte rammer. Kraftforvalter får oppgjør direkte fra Norpool spot og sender dette til Oppdal kommune.

Landbruksfaglig vurdering

Ikke aktuelt.

Folkehelsevurdering

Ikke aktuelt.

Vurdering

Markedsutviklingen med fokus på prisområdet NO3 (Trondheim) viser at det er lave kraftpriser i NO3 (Trondheim) og lave inntektsprognoser for konsejnskraften i årene fremover. Videre er det stor negativ forskjell mellom spot i NO3 og spot system. Viktigst er at systemprissikringer ikke lenger gir ønsket økonomisk forutsigbarhet for kommunen.

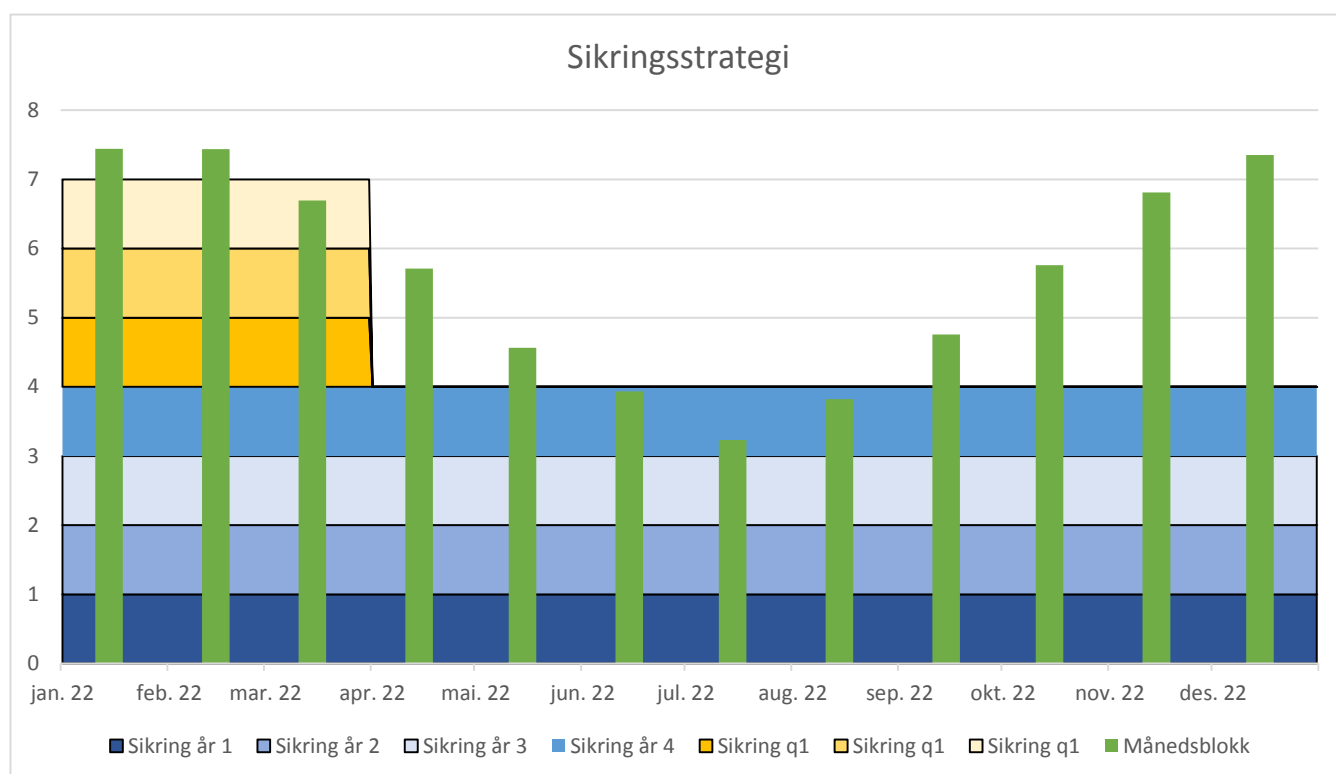
EPAD-sikring av prisen for vårt prisområde må brukes for å gi kommunen best mulig forutsigbarhet. Men, EPAD-sikringer har ikke samme produkttilgjengelighet og likviditet (ikke nok kjøpere av den kraft som tilbys innen et prisområde) som systemprissikringer, og dette skaper utfordringer.

Ishavskraft, vår kraftforvalter, anbefaler kommunen å endre dagens sikringsstrategi, og stoppe praksis med å gjøre systemprissikringer uten at det parallelt gjøres tilsvarende EPAD-sikring.

Dagens prissikringsstrategi krever at 100% av konsejnskraften som skal selges det neste kalenderår skal være sikret mot systempris så nært opptil månedsblokkmodellen som mulig før 1.januar i det aktuelle kalenderår.

EPAD-produkter har begrenset tilgjengelighet, og dette begrenser hvor mye som kan sikres frem i tid. Det kan per dags dato kun handles kvartalsprodukter 3 kvartaler frem i tid, og dette gjør at det ikke er mulig å sikre hele kraftmengden i henhold til månedsblokkfordeling før året har startet. Resultatet er at kommunen ikke kan få den sikkerhet som tidligere var mulig i henhold til gjeldende prissikringsstrategi.

For å redusere risiko kan kommunen via kraftforvalter handle med årsprodukter, men på grunn av varierende produksjon gjennom året (månedsblokkmodell) bør vi ikke ligge oversikret. Tabellen nedenfor viser et eksempel på hvordan sikring bygges opp ved en kombinasjon av årssikringsprodukter og kvartalsprodukter etter hvert som sikringsprodukter blir tilgjengelige i markedet.

Tabellen viser at vi har sikret salg av fire årsprodukter (blåe horisontale felt) mot forventet produksjonsvolum per måned (månedsblokk = grønne søyler). I alle måneder så nær som juni, juli og august har vi underdekning, mens i sommermånedene har vi overdekning. Vi bør ikke ha overdekning (sikre mer enn vi kan levere). Videre har vi lagt på et kvartalsprodukt (gule horisontale felt) som gir oss

sikring av perioder vi ikke kunne sikre med årsprodukter. Slike kvartalssikringer skal gjøres etter markedsmessige vurderinger når produktene blir tilgjengelige i markedet.

Kommunedirektørens forslag til endring av prissikringsstrategien er at forvalter i tillegg til å sikre handel med vår kraft mot systempris også skal sikre mot områdepris (EPAD-sikring).

For å skape best mulig forutsigbarhet om inntektene til kommunen foreslås det i strategien at kommende år skal være prissikret med 4 MW årskontrakter (4 x 8,76 GWh) som utgjør ca. 67 % per utgangen av 2. tertial før budsjettåret. Usikret kraft i kvartalene skal så langt det er mulig sikres når sikringsprodukter blir tilgjengelige. Handel skal dog gjøres etter markedsmessige vurderinger til akseptable priser. Dersom sikringsprisen er under 200 NOK/MWh skal sikring ikke gjøres med mindre kommunen har gitt skriftlig melding om dette. Gjennom de siste årene har gjennomsnittlig pris i vårt prisområde ligget på om lag 280 NOK/MWh, og svært sjelden under 200 NOK/MWh. Priser under 200 NOK/KWh vil påvirke finansiering av kommunale tjenester i en slik grad at kommunen må godkjenne prissikring under dette prisnivå.

Kommunedirektørens tilråding

Fremlagte forslag til revidert prissikringsstrategi ved salg av elektrisk kraft vedtas. Revidert prissikringsstrategi trer i kraft straks.